

Jaarverslag Rustplek Nederland 2022

DATUM: JANUARI 2023

Een kamer in een gastvrij huis
om even tot rust te komen

“Wij, de sterken, moeten de zwakken in hun kwetsbaarheid helpen en niet ons eigen belang dienen.” (Romeinen 15:1)

De Rustplek – voor wie, wat, hoe en waarom

Doelgroep	(1) Economisch deskundigen (2) Spanningen in gezin (3) Therapiesetting	Gevoelen	(1) Afglijden door ziekte/verlies baan (2) Huiselijk geweld (3) Vastlopen
Nodig	(1) Huysvesting (2) Time-out (3) Nieuwe omgeving	Werkwijze	1. (Online)-informatie en/of brochure 2. Profielgesprek in huis gastgezin 3. VOG + 2 referenties gast en matching 1. Inschrijfformulier 2. Intakegesprek 3. Passend gastgezin benaderen 4. Kennismaking bij gastgezin + afspraken 5. 24 tot 48 uur bedenktijd 6. Samenwonen-overeenkomst maken 7. Gehele tijd tjaectbegeleiding
De oplossing	• Wonen bij een gastgezin om tijdelijk veilig te verblijven • Luisterend oor en aandacht • Professionele begeleiding voor de gast voor het vervolg (informele zorg)	Wat maakt de Rustplek uniek?	• Gastgezin maken ruimte in hun huis en hart; • geen commercieel belang -> kamers anders niet beschikbaar • laagdrempelig voor gastgezin en hulpverlening; aangekante rajecten, geen inschrijving op adres gastgezin, geen huurwetgeving, geen wachtlijden, geen beschikking nodig • Begeleiding gastgezin en begeleiding gast door verschillende partijen
Effecten	• Verhogen zelfsturingen • zelfredzaamheid • Verlagen kosten maatschappij woonruimte • Verhogen sociale cohesie	Waarom werken met lokale teams?	• Kracht van het concept ligt in het vrijwilligerswerk; lokale kernteams moeten hun gastgezin goed kennen voor de juiste match met gast en passende begeleiding van het gastgezin • Korte lijntjes met maatschappelijke organisaties en andere hulpverlening zodat plaatsbare gasten bij de Rustplek voorgedragen worden • Gasten verblijven in hun eigen omgeving (behoud werk, relaties...) • Nieuwe lokale teams in de regio (satelliet) kunnen elkaar versterken en zo de beschikbaarheid van rustplekken vergroten (bv. Dorrecht en Ridderkerk, uitbreiding Amersfoort in hele regio)

Inhoud

Inhoud	2
Beste lezer	3
Onze impact in 2022 als landelijke beweging	5
Activiteiten in 2022	6
Tweede landelijke Rustplek dag	6
Informatie, coaching en online inloopspreekuur i.v.m. Oekraïne	6
Iedereen onder een dak – landelijke aanpak dakloosheid	8
Missionaire dag Baptistengemeente Amersfoort	9
Social media	9
Vernieuwing van de website	10
Nieuwe ontwikkelingen in 2022	11
Media: artikelen, radio en TV-filmpje	11
Trainingen en andere ondersteuning	12
Promotiemateriaal	13
Verandering aanvragen bij Rustplek Nederland	13
Lokale initiatieven	14
Rustplek Amersfoort	14
Rustplek Dordt	14
Rustplek Merenstreek	14
Rustplek Ridderkerk	15
Rustplek Fryslân	15
Initiatieven in ontwikkeling	15
Partners	17
Bijlage: Artikelen van 2022	19

Beste lezer

In 2022 stonden we als Rustplek opeens middenin in de samenleving. Midden in Nederlandse maatschappelijke en Europese politieke ontwikkelingen.

Niet lang nadat het Russische leger in februari 2022 Oekraïne binnenviel bereikten de eerste vluchtelingen Nederland. En er wachtte hen een warm welkom. Nog voordat de overheid goede opvang kon regelen, stelden duizenden Nederlanders hun huis open. Binnen twee maanden meldden zich 30.000 gastgezinnen bij het platform Takecarebnb als opvangplek. Een ongekende golf van gastvrijheid! In dit jaarverslag leest u meer over hoe wij als Rustplek hieraan ondersteuning konden bieden.

Daarnaast waren in Nederland in 2022 naar schatting 32.000 mensen tussen de 18 en 65 jaar dakloos. Het daadwerkelijke aantal ligt waarschijnlijk hoger omdat veel mensen onder de radar blijven. De grootste stijging van daklozen ligt bij jongeren tot 27 jaar en bij 'economisch' daklozen - mensen die door een levensgebeurtenis hun woonplek verliezen en er niet in slagen om nieuwe, eigen huisvesting te vinden. De huidige druk op de woningmarkt - een tekort van +/- 350.000 betaalbare woningen - bemoeilijkt deze zoektocht. Ondanks afwezigheid van een hulpvraag voelt een deel van de economisch daklozen zich vaak genoodzaakt om aan te kloppen bij overheden en zorg- en welzijnsorganisaties voor ondersteuning, terwijl hun voornaamste probleem een woonopgave is. 'Iedereen onder een dak' is een initiatief van het ministerie VWS om tot 2030 de dakloosheid (bijna) volledig terug te dringen. Als Rustplek waren we betrokken bij twee landelijke conferenties en hebben meegedacht in de werkgroep 'preventie'. Op pagina 21 van het '[Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis](#)' wordt de Rustplek als een 'good practice' genoemd.¹

Ook hierover zullen we in dit jaarverslag nog meer schrijven.

De Rustplek lijkt meer nodig dan ooit - desondanks liep het bij de lokale initiatieven her en der stroever dan verwacht. Het blijkt lastiger te zijn dan vóór corona om nieuwe gastgezinnen aan ons te binden - dit in weerspraak met de openheid om Oekraïners te verwelkomen. Hoe kunnen we ons aanbod breder

¹ <https://open.overheid.nl/repository/rontl-bb529bd58adc8061e5c058d2fe9671197ba6244f/1/pdf/nationaal-actieplan-dakloosheid-eerst-een-thuis.pdf>

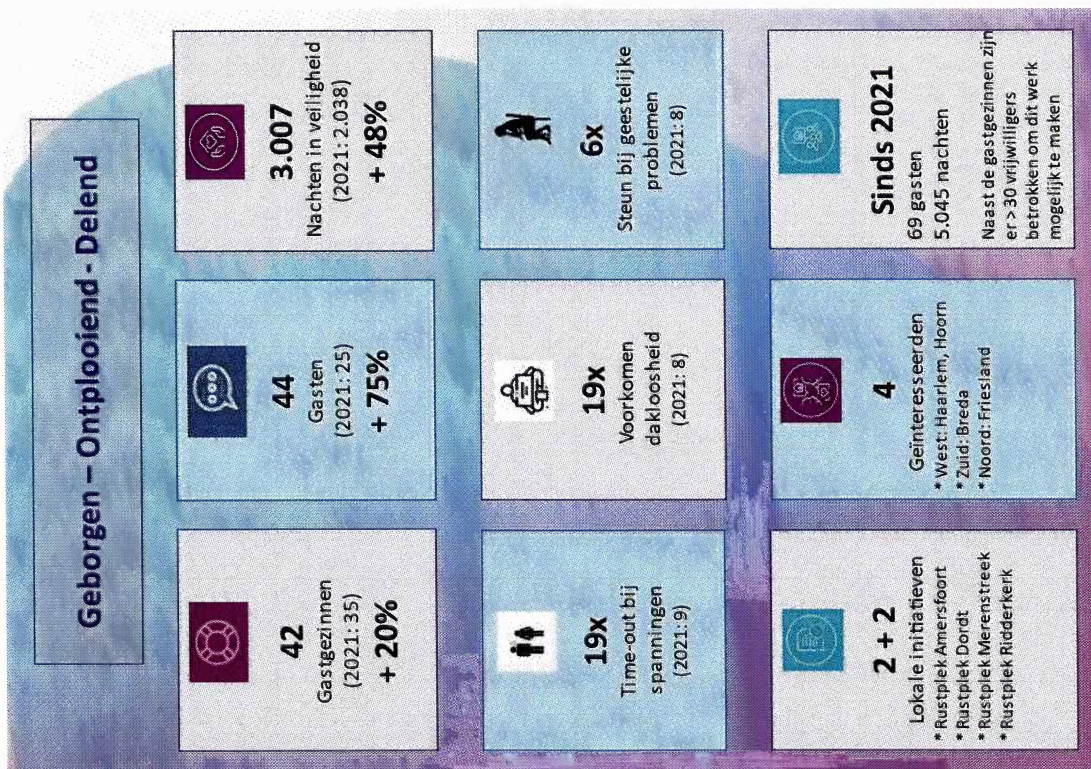
bekend en aantrekkelijker maken? Dit is een van de uitdagingen voor 2023. Maar ook vrijwilligers, met name voor de meer bestuurlijke functies, zijn moeilijker te vinden. Dit blijkt eveneens een nieuwe landelijke post-corona trend die veel breder te observeren is zoals bij vacatures voor taken in kerken, sportclubs, de voedselbank, wandelmaatjes etc. Ook hier ligt werk voor ons.

Gelukkig ervoeren we veel bemoediging en steun van betrokkenen. In dit jaarverslag vindt u terug hoe 2022 in cijfers is verlopen. Ook leest u wat er op het moment speelt op het gebied van de lokale initiatieven, gastgezinnen, samenwerkende organisaties en de start van een aantal nieuwe ideeën die we in 2023 meer willen uitwerken.

"Moge God, die ons hoop geeft, u in het geloof geheel en al vervullen met vreugde en vrede, zodat uw hoop overvloedig zal zijn door de kracht van de Heilige Geest" (Romeinen 15:13)

Jutta Hermann en Wirm Geurts
Team Rustplek Nederland

Onze impact in 2022 als landelijke beweging

Activiteiten in 2022

Tweede landelijke Rustplek dag

De 2e landelijke Rustplek dag op 1 oktober 2022 is een feit.

Met een mooie groep mensen uit het hele land luisterden we naar de inspirerende speech van Moses Alagbe. Hoezeer liefde vanuit het hart het verschil kan maken en hoe rampzalig levens verlopen van mensen die met weinig liefde zijn opgegroeid.

Kernteamleden maakten samen een prioriteitenlijst om de naamsbekendheid, de partnerschappen en het aantrekken van vrijwilligers te kunnen versterken.

In de workshop 'Conflictbantering' namen teamlid Tineke Jobse samen met Esther van Assen gastgezinnen en trajectbegeleiders mee in de escalatieladder groen - oranje - rood. En hoe je conflicten het liefst in de groene win-win zone kunt houden.

Aan het einde genoten we van een overheerlijke lunch die uitnodigde om langer bij elkaar te blijven zitten en verhalen te delen.

Informatie, coaching en online inloopspreekuur i.v.m. Oekraïne

Maart 2022 – initiatieven voor opvang van Oekraïners schieten uit de grond. Op websites en WhatsApp- en Facebookgroepen koppelen Nederlanders vluchtelingen aan beschikbare adressen. Er rijden in die periode regelmatig bussen naar de Poolse grens om gevluchte Oekraïners op te halen. De ontvangst toonde – in tegenstelling tot andere groepen vluchtelingen – hoe een warm welkom eruit kan zien.

'Onderneemt De Rustplek iets voor Oekraïense vluchtelingen?' kwam op 2 maart de eerste vraag bij ons binnen. Wat doen we in deze situatie? Gastgezinnen benaderen en Oekraïners plaatsen of...

... doen waar we goed in zijn: een zorgvuldig proces met behoorlijk wat voorbereiding en denkwerk gekoppeld aan coaching van gastgezinnen. En dat is – hoe sneu het misschien klinkt – meestal om het eerste enthousiasme te temperen.

'Bezint eer ge begint' – de titel van een opiniebijdrage geschreven door Elza Hoogendoorn, coördinator van Rustplek Dordt, met vijf pijlers was bij alle voorlichting leidend:

- Aanbod helder krijgen
- Doe het niet alleen
- Volg je hart
- Zoek de samenwerking met een organisatie o.i.d.
- Ga en blijf in gesprek met je gasten

Onze maandelijkse online kennismaking werd vanaf 7 maart '22 een wekelijks moment. Het werk verdeelden we onder ervaren Rustplek teamleden van Rustplek Nederland, Amersfoort en Dordt. Tot aan Pasen hebben ca. 30 mensen uit heel Nederland hieraan deelgenomen.

De meesten hebben zich vervolgens bij Takecarebnb opgegeven als gastgezin, enkelen kwamen tot de conclusie dat het toch niet paste in de gezinssituatie. En met enkelen kwamen we in gesprek of de kamer in huis niet ook beschikbaar zou kunnen zijn voor een Nederlander zonder veilig dak boven het hoofd.

Voor de goede begeleiding van gezinnen die wel voor gastopvang voor deze doelgroep koos hebben we een verkorte training voor trajectbegeleiders ontwikkeld. Dit was uiteindelijk niet nodig, onze vaste trajectbegeleiders konden de nieuwe gastgezinnen zelf begeleiden.

Spijtgastgezinnen – dat wilden we voorkomen. Voor de start van de zomervakantie 2022 hoorden en lazen we steeds meer dat het samenwonen met vreemden door velen onderschat was. En of gemeenten niet een

alternatief konden bieden. Bij degene met die we in goed contact staan is het gelukt trajecten op een goede manier af te ronden.

Uiteindelijk bleken onze bescheiden acties niet onopgemerkt: NOS, Groot Nieuws Radio en het AD publiceerden over het werk van de Rustplek (zie meer op pagina 19-20)

Iedereen onder een dak – landelijke aanpak dakloosheid

Via een gastgezin dat werkzaam is bij het ministerie van economische zaken kregen we in maart een ingang bij het Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport. In het nieuwe Regeerakkoord wordt benoemd dat blijvende inzet nodig is op het voorkomen van dakloosheid, vernieuwing van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze mensen. En wij mogen hierbij meedenken en meewerken.

Na de landelijke kick-off op 24 mei '22 namen we zitting in een van de werkgroepen om mee te werken aan een kansrijk preventiebeleid. 5 december '22 presenteerde staatssecretaris Maarten van Ooijen (VWS) samen met ministers Schouten (Armoedebeleid) en De Jonge (Volkshuisvesting) het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis. En de Rustplek was vertegenwoordigd op de informatiemarkt.

Missionaire dag Baptistengemeente Amersfoort

Op 1 april '22 organiseerde de Baptistengemeente Amersfoort een missionaire dag voor alle zendingen en missionaire groepen. Onder andere met een garageverkoop, lekkere hapjes, cake en soep en een grote veiling. Drie gastgezinnen sponsorden ons door een overnachting met ontbijt voor twee personen in hun huis voor de veiling aan te bieden. Elke nacht leverde +/- € 120.- op. Verder konden we een aantal nieuwe donateurs aantrekken.

Afgelopen weekend is de familie <...> bij ons wezen logeren n.a.v. het B&B idee.

Ik stel voor dat we dit soort zaken tot gemeengoed maken voor alle mensen met een beetje ruimte in huis.

Een soort 'blind date' voor volwassenen stellen.

Wat een leuke en leerzame ervaring om zo maar twee mensen in op vrijdag huis te krijgen die je niet kent en als ze weg gaan op zondag lijkt het alsof je ze al jaren kent.

Ergens op een poster van jou zag ik "een goed ontbijt én mooie gesprekken" nou, dat hebben we geweten.

Gastvrijheid blijkt zeer verrijkend voor de geest te zijn! Dank voor de gelegenheid om hieraan mee te doen.

(Hopelijk als voorloper voor de rest van de (christelijke) wereld)

Social media

Presentie op social media borgen was een wekelijkse activiteit in 2022. Bij onze bedrijfspagina op LinkedIn hebben we inmiddels 570 volgers kunnen winnen, een groei van 40%. Bij onze Facebookpagina groeiden we licht met 13% naar 230 volgers. Verder zijn we gestart met een Instagram account met nu 180 volgers.

We werken steeds meer met Canva als online tool voor grafische ontwerpen. Omdat we een stichting met ANBI-status zijn mogen we de uitgebreide versie gratis gebruiken. Ook een vorm van sponsoring.

Vernieuwing van de website

In 2020 hadden we behoorlijk wat tijd en geld in een nieuwe website geïnvesteerd. Helaas kwamen we tot de conclusie dat de opzet niet aan alle wensen van gebruikers voldoet. Zo was op de kaart van Nederland met de lokale initiatieven, losse gastgezinnen en partners vaak alleen het midden van Nederland zichtbaar. Of half Europa. Voor inschrijvingen klikten gasten en hun begeleiders geregeld niet door naar het gewenste lokale initiatief en de aanvragen kwamen bij Rustplek Nederland binnen. Geen probleem, maar als vrijwilligers zitten we niet elke dag achter de laptop en zo vertraagde het verzoek om een rustplek onnodig. Hetzelfde speelde bij donaties, niet altijd kwamen ze daar terecht voor wie ze bedoeld waren – veel uitzoekwerk en voor de penningmeester extra boekingen.

Kortom – sinds een aantal maanden zijn onze beide ICT'ers elke maandavond twee tot drie uur bezig de website aan te passen aan gebruikerswensen. Dat kost meer tijd dan verwacht, graag hadden we hier al melding gedaan dat de vernieuwing in 2022 al afgerond was.

Nieuwe ontwikkelingen in 2022

Media: artikelen, radio en Tv-filmpje

In 2022 waren we meer dan ooit present in de media. We zijn heel blij en dankbaar dat we nu beter gevonden worden.

- Maart 2022: Algemeen Dagblad
- Mei 2022: Maandblad Reveil
- November 2022: Onderzoeksinstituut Movisie
- December 2022: JEUIGD (Kwartalnmagazine van de CGIO)

Alle artikelen voegen we als scan in de bijlage toe.

Een hoogtepunt was een film van KRO-NCRV² in de serie 'Welkom' die in het kader van The Passion 2022 gemaakt is. Het filmpje is natuurlijk op onze website te vinden.

Ook op het platform van het ministerie VWS³ 'Iedereen onder een dak' op LinkedIn verscheen een bijdrage over ons.

In het 'Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis'⁴ wordt tijdelijke opvang bij particulieren in het hoofdstuk 2.2.3 als voorbeeld benoemd: *'Initiatieven als de Rustplek, Onder de Pannen of Kamers met Aandacht waarin mensen particuliere woonruimte beschikbaar stellen kunnen bovendien enorm veel verschil maken, vooral in de huidige krapte op de woningmarkt. Eén van de leidende principes van dit Actieplan houdt in dat voor het goed regelen van het scheiden van wonen en zorg de bewoner wordt ondersteund bij het onderhouden en herstellen van contact met directe netwerken zoals de familie. Dat betekent dat het investeren in professionele ondersteuning een randvoorwaarde is voor het slagen van de transitie van de ambitie.'*

Groot Nieuws Radio noemde in het programma 'Bij Jorriëke' in het kader van gastopvang voor Oekraïners De Rustplek een ervaren organisatie wat betreft

² <https://www.youtube.com/watch?v=hSv766aFUWM&t=1s>

³ https://www.linkedin.com/posts/iedereenonderendak_de-rustplek-activity-6950796588662505472-ijkdl?utm_source=share&utm_medium=member_desktop

⁴ <https://open.overheid.nl/repository/rontl-bb529bd58ad8061e5c058d2fe9671197ba6244f/1/pdf/nationaal-actieplan-dakloosheid-eerst-een-thuis.pdf#pag.21>

gastopvang bij particulieren. Op dit moment zijn we met hen in gesprek over een langere reportage.

Stichting Emmy⁵ wijdt in haar podcast-serie over zendingen de 3^e aflevering onder de titel 'Nederig en Rebels' aan de Rustplek.

Trainingen en andere ondersteuning

Intervisiebijeenkomsten voor kernteamleden en trajectbegeleiders:
De privacy van onze gastzinnen en gasten staat altijd voorop.

Toch hebben ook kernteamleden behoefte om in een veilige omgeving (geborgen) verhalen te delen 😊 en te groeien in hun bediening (ontplooiën). Daarom zijn we na de zomer gestart met (online) intervisie bijeenkomsten. We luisteren naar elkaar over wat er in de praktijk zo allemaal gebeurt en delen tips en tops. Een waardevolle werkvorm om elkaar te versterken. Om gastzinnen goed te begeleiden en gasten een echte rustplek te kunnen bieden.

Training voor trajectbegeleiders:

Trajectbegeleiding is het hart van ons werk: gastzinnen de ondersteuning bieden die ze nodig hebben tijdens de intensieve fase van samenleven met hun gasten.

Hoe bewaken ze hun eigen grenzen? Welke invloed hebben culturele verschillen in het dagelijkse leven? Welke tips zijn er als de gast begint te irriteren? En hoe kunnen ze conflicten op de juiste manier aanpakken?

Tineke Jobse heeft een intensieve training ontwikkeld. Als voormalige medewerker van Kwintes heeft ze veel ervaring opgedaan in het begeleiden van collega's en cliënten en deze wil ze met ons delen.

Helaas, helaas – op het laatste moment kon de try-out met 12 deelnemers niet doorgaan door corona. We zijn ons nu aan het beraden of we in 2023 in plaats

⁵ <https://www.emmy.foundation/blog/nederig-en-rebels-de-rustplek-podcast-3/>

van een fysieke dag meerdere online modules willen aanbieden. De workshop 'Conflictantering' van de landelijke Rustplek dag is al een uitgewerkte module op zich.

Promotiemateriaal

We hebben verder geïnvesteerd in de ontwikkeling van promotiemateriaal: een folder met de mogelijkheid voor elk lokaal initiatief om de eigen gegevens te vermelden, stickers voor de voordeur voor iedereen die de Rustplek een warm hart toedraagt en een setje van vragen en stellingen aan een sleutelring om over het onderwerp 'gastvrijheid' in gesprek te gaan.

Verandering aanvragen bij Rustplek Nederland

De missie van de Rustplek is om mensen in een kwetsbare situatie tijdelijk een veilige plek te bieden om tot rust te komen. De laatste jaren zagen we al dat er meer en meer een beroep op ons gedaan werd om de huisvestingsproblematiek mede op te lossen. Ook al weten onze gasten heel goed hoe ze verder wilden, er is gewoon geen woonruimte beschikbaar.

In 2022 zien we een nieuwe doelgroep - +/- 30 aanvragen - die een beroep doet op de Rustplek. Mensen die langdurig ziek zijn, bijkomen van een burn-out of long-COVID, vanwege hoogsensitiviteit of autisme niet aan het gewone (werk)leven kunnen deelnemen en zich heel eenzaam voelen. We zien dit ook terug in de zoektermen van degene die onze website bekijken: 'kliniek om tot rust te komen', 'psychisch tot rust komen', 'verblijf om tot rust komen', 'huis om tot rust te komen', 'Rusthuis volwassenen' komen steeds vaker voor. Hun wens is een langdurig verblijf in een rustige omgeving met veel natuur, zonder iets te hoeven of te moeten, tegen een lage prijs of gratis (immers hebben ze de kosten voor hun 'gewone' huisvesting) en het liefst in een eigen huisje.

Op het moment kunnen we niets voor deze mensen betekenen. Het gaat ons wel aan het hart dat er een groeiende groep is die rust zoeken om beter te worden.

Lokale initiatieven

Rustplek Amersfoort

Het jaar 2022 stond voor team Amersfoort in het teken van stevige opbouw na de jaren 2020 en 2021 waarin wij zware effecten hebben gemerkt van de coronapandemie. Aan het begin van 2022 stelden we ons als doel om weer op het oude niveau van 2019 te kunnen functioneren. We zijn heel blij om te melden dat ons dat gelukt is! Naast het opzetten en begeleiden van 21 trajecten hebben wij in 2022 het project 'Samen Thuis' gelanceerd, in samenwerking met o.a. de gemeente Amersfoort. Hierin hebben wij een adviserende en begeleidende rol op basis van onze jaren ervaring met het begeleiden van gastgezinnen.

Rustplek Dordt

Het jaar 2022 was voor De Rustplek Dordt een jaar van wisselingen in personeel en onrust in het team. Dat er, ondanks dit, groei is in het aantal aanmeldingen, plaatsingen en bekendheid maakt ons dankbaar. We hebben dit jaar ingezet op verdieping in het team, door regelmatig de plaatsingen te bespreken, onder andere met intervisie. We hebben in Dordrecht een interkerkelijke informatieavond gegeven en zijn daarbij samenwerking aangegaan met partners vanuit de informele opvang. Het komende jaar willen we dat uitbouwen. Verder hebben we ingezet op het ontwikkelen van promotiemateriaal, zoals een animatie en een vragenspel 'Hoe(zo) gastvrij?!'.

Rustplek Merenstreek

Het team heeft 2 informatieavonden aangeboden: 1 maart in Lisse en 22 maart in Aalsmeer. In totaal kwamen er ca. 30 geïnteresseerden. Hierna heeft niemand zich als gastgezin aangeboden, dat was teleurstellend. Er kwam wel via andere wegen een gastgezin uit de buurt van Waddinxveen bij. Verder waren er gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeentes. Alle kerken zijn geïnformeerd via mails of berichten in nieuwsbrieven. Er waren twee aanvragen waarvan 1 tot een plaatsing geleid heeft.

Rustplek Ridderkerk

We hebben op 2 juni en 29 juni informatieavonden gegeven. Beide avonden hadden een opkomst van ca. 3 personen. Dit heeft tot nu geresulteerd in 1 gastgezin. Er waren meerdere aanvragen, voornamelijk uit de omgeving van Rotterdam. 1 gast kon geplaatst worden.

Op 14 november is een presentatie gegeven (door Jutta Hermann) aan het Interkerkelijk Diaconaal Beraad (IDB). Op het IDB is een aantal keer gesproken over De Rustplek en de (financiële) ondersteuning. We hebben ook op 17 september deelgenomen aan de Vrijwilligersmarkt van Ridderkerk. Hier hebben we informatie kunnen geven aan geïnteresseerden en kunnen netwerken. Op 10 november heeft een informatief gesprek plaatsgevonden met de Veiligheidsregisseur Jeugd van de gemeente.

Er is een persbericht geplaatst in de plaatselijke krant De Combinatie, waarin we ons hebben voorgesteld en uitleg gegeven over De Rustplek. Er is ook een mailinglist opgesteld en reeds 1 nieuwsbrief verzonden.

Rêstplak Fryslân

In september '22 kregen we het goede nieuws dat Kansfonds een derde van de kosten van het 1^e jaar van het project zou betalen. Helemaal onverwacht lopen we tegen een nieuw probleem aan: het lukt gewoon niet om in contact te komen met de gemeente Leeuwarden (in het geval van Friesland is dit de centrumgemeente). En de subsidie van Kansfonds is voorwaardelijk dat de Leeuwarden ook een meerwaarde in een lokaal initiatief ziet.

Voor het eerst in hebben we geld op de plank wat we niet kunnen besteden 😊.

Initiatieven in ontwikkeling

Stichting de Herberg in Breda wilde eigenlijk al 2022 starten met een Rustplek Breda, dit is uitgesteld tot 2023. Wel mochten we een keer op bezoek gaan en hebben elkaar zo persoonlijk en beter leren kennen.

Een leuk contact hebben we met een aantal gezinnen in Renkum opgedaan. Ze hebben als buuren een gemeenschappelijk huis dat ze ter beschikking willen stellen voor tijdelijke opvang. Het is nog niet duidelijk of dit onder de vlag van de Rustplek gaat gebeuren of dat ze een eigen label gaan kiezen. Sowieso gaan we samenwerken en ervaringen delen – wat de potentiële gasten alleen ten goede kan komen.

Na bijna twee jaar is er opnieuw contact met het straatpastoraat in Hoorn. Begin 2023 zullen we elkaar ontmoeten en kijken waar de behoeftes in Hoorn – of Noord-Holland – op het moment liggen.

Partners

Als partners zien we organisaties of stichtingen die 'in principe' hetzelfde aanbieden als wij. Dat betekent dat ze

- (1) Met gastvrije huizen werken (geen professionals)
- (2) Geen commerciële winstdoelstelling hebben.

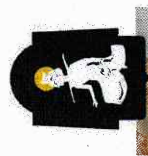
Voorals het om gastgezinnen gaat zien we het niet als zinvol om in een en dezelfde plaats twee soortgelijke initiatieven in de lucht te houden. Onze overtuiging is dat het belangrijker is om elkaar te ondersteunen en tips en tops te delen.

Doelstelling: Onderdak bieden aan mensen voor wie het nodig is hun eigen (gezins-)situatie tijdelijk te moeten verlaten. Opvang gebeurt vanuit een christelijke levensovertuiging. Wij zijn geen hulpverleners, maar bieden wel een luisterend oor. <https://keerpuntgastopvang.nl/>

Veluws Logeren biedt onderdak aan mensen van de Noord-Veluwe waarbij het thuis even niet meer gaat. Ze hebben behoefte aan een tijdelijke rustperiode in een stabiele, gastvrije en huiselijke woonomgeving. De opvang vindt plaats bij een warm en betrokken logeeradres uit omgeving van de gemeente Elburg en gemeente Oldebroek. <-> Er is geen sprake van hulpverlening. <https://www.ebczorg.nl/zorgvormen/veluws-logeren>

Je hebt behoefte aan een tijdelijke verandering van omgeving. Om nieuwe inspiratie op te doen, <->, om ongestoord te kunnen werken aan een project of gewoon om op adem te komen. <-> Dan nodigen wij je uit om voor korte of langere tijd te verblijven in ons gastenverblijf. <https://www.hugodegroothof.nl/>

Heb je behoefte om te bezinnen? Een paar dagen voor jezelf? Tijd om God te zoeken? Even lekker zelf je dag invullen met een boek, creativiteit, werken in de tuin, een wandeling of fietstocht? We bieden gelegenheid voor korte individuele retraites. Een langer verblijf is ook bespreekbaar. <https://www.lachairoi.nl/retraite/>

Graag zouden we een vruchtbare samenwerking willen starten met de volgende organisaties die net zoals wij een beroep doen op gastvrije huizen. Alle pogingen voor intensiever contact zijn tot nu toe helaas nog niet gehonoreerd.

Onze droom is een platform voor gastgezinnen waar ze alle concepten kunnen vergelijken en een keuze kunnen maken welke organisatie het beste bij hen past.

Doelgroep: vluchtelingen met verblijfsvergunning die in een AZC wachten op een woning. De gast verblijft maximaal 3 maanden als logé bij het gastgezin (let op, bij Oekraïners duurt dit soms vele maanden langer) <https://takecarebnb.org/>

Doelgroep: jongeren tussen 18 en 23 jaar met hulp van een (jeugd)zorgorganisatie. Kamers met Aandacht werkt met (hospita)huurcontracten van 1 tot 5 jaar. <https://kamersmetaandacht.nl/>

Doelgroep: volwassenen die in feite al dakloos zijn of dreigen dit op zeer korte termijn te worden. Iedereen kan zich aanmelden als verhuurder met een contract van 1 jaar, ook mensen met een uitkering, toeslagen of een (sociale) huurwoning. <https://www.onderdepannen.nl/>

Bijlage: Artikelen van 2022

Samen Netflixen? 's Nachts een was draaien? Zo voorkom je 'lullige' ergernissen met vluchtelingen

Met de beste bedoelingen geven gezinnen een slaapkamer aan gevluchte, verdrietige en getraumatiseerde Oekraïners. Nu al ziet Jutta Hermann gezinnen daar schoorvoetend op terugkomen. 'Hoe reageer jij als je moe uit je werk komt en je koelkast is leeggegeten?'

Janneke Boluijt 10-03-22, 20:00 Laatste update: 11-03-22, 07:28

•

Een daklozenopvang in het zuiden des lands krijgt steeds meer telefoontjes. Schoorvoetend geven gastgezinnen toe dat het toch wel erg heftig is: vluchtelingen in huis. Of ze niet in de daklozenopvang kunnen? „Ik werd gebeld door een daklozenopvang die al vijf keer dit verzoek kreeg, de afgelopen dagen.”

□

Het verbaast Jutta Hermann (58) uit Amersfoort eigenlijk niets. Want het is ook heftig, weet ze. Al tien jaar runt de vrijwilliger samen met haar man Udo De Rustplek. Een organisatie die gastgezinnen koppelt aan mensen die tijdelijk onderdak nodig hebben. Vanwege een scheiding of dreigende dakloosheid.

Spreekuur

Het antwoord is trouwens nee. Die mensen zijn niet zomaar welkom in de daklozenopvang. „We zien nu veel mensen die zeggen: Kom maar, hier is mijn logeerbed. Dat is hartverwarmend, maar dan? Het is heel veel meer dan alleen een bed.” Speciaal voor de vluchtelingenstroom uit Oekraïne, organiseren zij en haar man nu een wekelijks online [spreekuur voor gastgezinnen die worstelen](#).

Stel je huiskamer beschikbaar, maar bijvoorbeeld tot 20.00 's avonds. Dan heb je de avond voor jezelf

Jutta Hermann, De Rustplek

De meest gemaakte fout? „Dat mensen totaal onderschatten wat er allemaal bij komt kijken als je met een volslagen vreemde gaat samenwonen. Want dat is het. Je woont opeens samen, met iemand die vreselijk veel heeft meegemaakt. Maak eerst eens een plan: wat heb jij te bieden en voor hoelang?”

Haar eerste tip: „Je bent gastadres, géén hulpverlener. Dat moet je goed afkaderen. En besef dat het niet om een weekendje gaat, maar veel langer. Zorg voor een alternatief als het echt niet gaat. We zien nu mensen die iemand in huis hebben gehaald en denken: ‘Hoe nu verder?’”

Kleine dingen

Zelf kwam Jutta eens uit haar werk, klaar om te gaan koken. „Deed ik de koelkast open, hadden de mensen die ik opving al voor zichzelf gekookt. Met de door mij gekochte ingrediënten. Had ik dus helemaal niet bij stilgestaan. Daar heb ik van geleerd. Ga goed na: hoe reageer jij als je moe uit je werk komt en je koelkast is leeggegeten? Tuurlijk, het is maar een maaltijd. Maar een opsomming van dit soort kleine dingen kan problemen geven.”

De lente komt eraan, betaal jij hun nieuwe t-shirts? Nieuwe onderbroeken?

Jutta Hermann, De Rustplek

Zo ook met de ruimtes in je huis. „Stel je huiskamer beschikbaar, maar bijvoorbeeld tot 20.00 's avonds. Dan heb je de avond voor jezelf. Of je pakt het anders aan en zegt: de woonkamer is altijd beschikbaar, maar wij beslissen welk televisieprogramma we kijken. Ja, het zijn van die lullige dingen, maar door dit soort afspraken te maken, houd je het samen vol.”

Douchen

Zelf doet Jutta haar was altijd in het weekend. „En dus spreken wij af dat de gasten de wasmachine alleen doordeweeks gebruiken. Klinkt lullig, maar het is belangrijk. Ook voor de vluchtelingen zelf, want ook zij hebben behoefte aan duidelijkheid. Ook over simpele zaken als douchen.”

En zeker niet onbelangrijk: „Denk na over de kosten. Zoek hulp bij een kerk, of je voetbalvereniging voor ondersteuning. Want vluchtelingen hebben helemaal niets meer en de lente komt eraan. Betaal jij hun nieuwe t-shirts? Nieuwe onderbroeken? Het helpt enorm als er dan een vereniging is die bijspringt in de kosten.”

Net als de gemeente Amersfoort dringt Jutta erop aan om het vooral ook te melden bij de gemeente, als je onderdak biedt. „Dat is heel belangrijk. En zoek steun, zorg dat je niet alléén verantwoordelijk bent, maar samen met anderen.”

'DE RUSTPLEK' HELPT MENSEN GASTVRIJ TE ZIJN

Veel mensen willen best graag gastvrij zijn, maar worden afgeschrikt door praktische problemen. Jutta Hermann (59) uit Amersfoort herkent dat maar al te goed. Zij is een van de initiatiefnemers van De Rustplek, een organisatie die mensen helpt gastvrijheid in praktijk te brengen.

“Vanuit de kerk wilden we iets missionairs opzetten en we ontdekten dat er grote behoefte was aan tijdelijke opvang. Vooral mensen met een kleine beurs en dito netwerk komen extra in de problemen als ze niet in hun huis kunnen blijven, om wat voor reden dan ook. Toen is het diaconale project De Rustplek geboren” vertelt Jutta. Naast haar werk als apotheker is zij actief in de Baptistengemeente Amersfoort. In 2014 nam ze samen met haar man Udo het initiatief voor De Rustplek, dat inmiddels is uitgegroeid tot een landelijke beweging. Jutta is landelijk coördinator.

Gasten bieden meerwaarde
De organisatie is veranderd. “In het begin stelden we als voorwaarde dat gastadressen kerkelijk

betrokken moesten zijn. Dat hebben we losgelaten, maar de praktijk is dat zich alleen maar christenen aanmelden. Gastvrijheid, juist voor mensen buiten je eigen kring, is natuurlijk een christelijke kernwaarde. Het optrekken met mensen die je normaliter niet tegenkomt, blijkt een meerwaarde te hebben voor de gastadressen, hun wereld wordt er groter door. We hebben ook weleens vanuit een moslimgemeenschap de vraag gekregen te helpen iets dergelijks op te zetten. Daar stonden we voor open, tot bleek dat het de bedoeling was als gast alleen moslims toe te laten.”

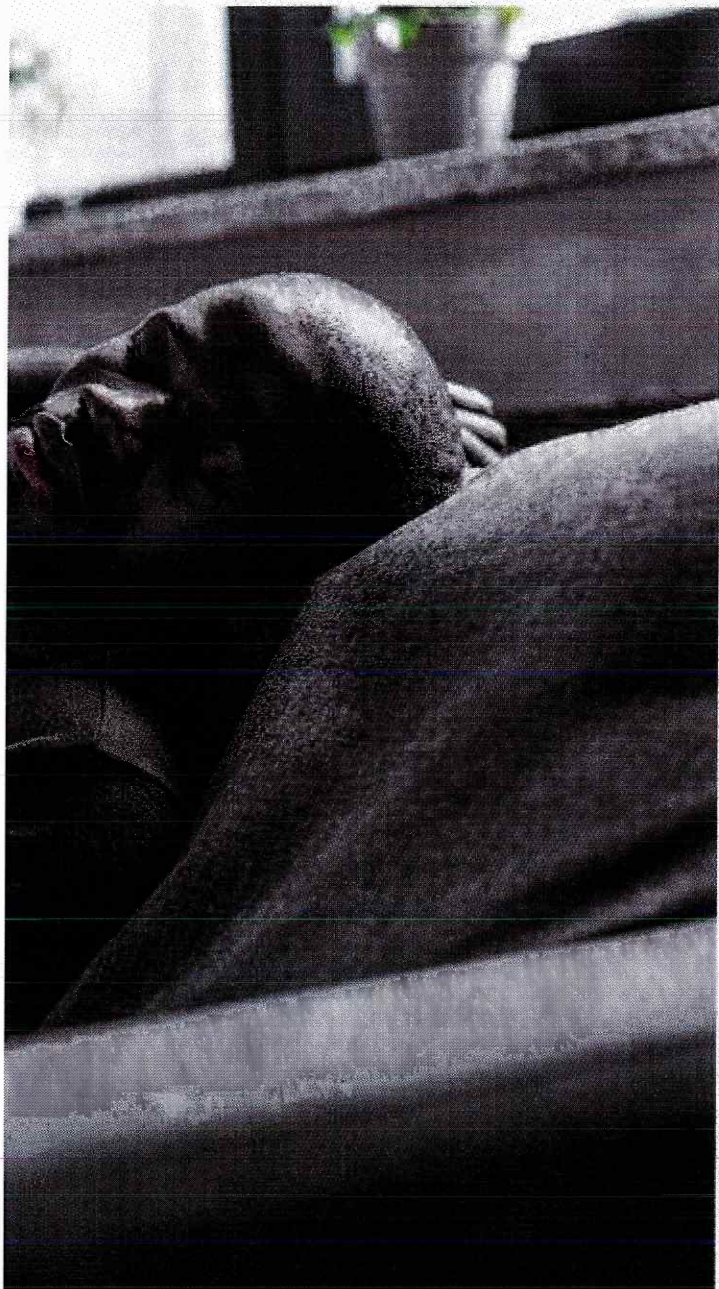
Alle medewerkers van De Rustplek zijn vrijwilligers, behalve de coördinator van Rustplek Amersfoort en die van Rustplek Dor-

drecht. Beide organisaties werken regionaal; daarnaast verzorgt Rustplek Nederland de coördinatie van plaatsingen in andere delen van het land. De meeste gasten hebben een adres nodig in de eigen buurt vanwege school, werk of andere dagbesteding. Gasten kunnen trouwens ook stellen zijn of kinderen.

Stabiele basis bieden

Bij De Rustplek staat het aanbod centraal. Trajectbegeleiders maken kennis met gastadressen en inventariseren hun wensen; zij schetsen een plaatje van hun ideale gast! Een echtpaar met tienerdochters wil bijvoorbeeld liever geen mannelijke gast. Wie klein behuisd is, wil een paar weekends per maand het huis voor zich alleen hebben. Gezinnen

met kleine kinderen vinden het fijn als de gast aan tafel mee-eet, wat fijn is voor jongere gasten. Oudere gasten passen vaak beter bij gepensioneerden. Jutta: “We hebben behoorlijk wat alleenstaanden in ons netwerk. We kijken goed welk type gast het beste past in welk gastgezin. Ook gaan we na of de alleenstaande een geschikt netwerk heeft dat zonodig emotionele steun kan bieden. Waar we voor waken is dat een gastgezin de gast nodig heeft om eigen problemen op te lossen, denk bijvoorbeeld aan mensen die eenzaam zijn en om die reden een gast in huis halen. De gasten zitten in een kwetsbare situatie, dus is het belangrijk dat het gastgezin - alleenstaand, stel of gezin - een stabiele basis kan bieden.” Er is veel om reke-

ning mee te houden. Iemand met een kattenallergie wordt niet geplaatst in een huis waar ook een poes woont. Iemand die afhankelijk is van het openbaar vervoer, moet het gastadres wel kunnen bereiken. Jutta: "Het wonderlijke is dat er vrijwel altijd een koppeling gemaakt kan worden."

Geen hulpverleners

Nieuwe gastgezinnen beginnen met eenvoudige, korte trajecten om hun eigen grenzen te leren kennen en respecteren. Gastheren en gastvrouwen zijn geen hulpverleners: de gast heeft altijd een deskundige begeleider. Wie een plek zoekt om even afstand te nemen van een hectische (corona!) thuissituatie, heeft minder begeleiding

nodig dan iemand met psychische problemen die het zelfstandig wonen even niet trekt. In noodgevallen (ziekenhuisopname van de gastvrouw bijvoorbeeld) is de coach verantwoordelijk voor het vinden van een volgend adres. Plaatsing in een gastgezin is voor maximaal vijf maanden, de opzegtermijn is twee weken. Jutta en haar man herbergden in de loop der jaren zelf zo'n dertig gasten. Wie betaalt de kosten van het verblijf? "Gasten betalen geen huur, maar wel een bijdrage in de kosten op basis van de kostendelersnorm van het Nibud."

Lees verder op pagina 8

Peter, gast

Peter (1968): "In het verleden heb ik onveilige situaties meegemaakt en PTSS ontwikkeld. Ik ben in therapie gegaan, dat was een intensief en ingrijpend gebeuren. En dat naast een druk gezinsleven met drie tieners en een baan met veel verantwoordelijkheid. Thuis was ik niet meer te genieten, altijd doodmoe en prikkelbaar, wat steeds vaker tot ruzie leidde. Voor mijn gevoel schoot ik tekort als echtgenoot, vader en collega. Op mijn werk moest ik mij gedeeltelijk ziek melden. Om de spanningen uit de huiselijke sfeer te halen, huurde ik een caravan, waar ik mij na die uitputtende therapie sessies kon terugtrekken. Daar zat ik dan, helemaal alleen. En toen kwamen de nachtmerries met urenlang wakker liggen... Een kennis attendeerde mij op De Rustplek. Ik kon terecht bij een gastgezin. Soms trok ik mij terug op mijn kamer, af en toe zocht ik contact met het gastgezin om samen koffie te drinken en wat te kletsen. Ik kon alleen zijn als ik dat nodig had, maar ik was niet meer eenzaam. Daardoor vond ik rust om te herstellen en mijn trauma's een plek te geven. Ook het urenlange wakker liggen 's nachts was minder erg - het gaf mij een goed gevoel dat vlakbij mensen slapen met een warm hart. Na verloop van tijd ging ik in de weekends steeds vaker naar huis. Of een van de kinderen kwam bij mij in het gastgezin logeren. Nu het traject bij De Rustplek is afgelopen, heb ik weer rust. Ik woon weer thuis en ben 100% beter gemeld op mijn werk."

Gerda en Tjamme, gastgezin

Gerda (1956) en Tjamme (1953) Vis uit Surhuisterveen hadden een bedrijf voor woningrichting en scheepsstaffering. Gerda werkt er nog, Tjamme is met pensioen. Ze hebben vier kinderen en acht kleinkinderen. Gerda vertelt: "Begin 2020 kwamen wij via een krantenartikel met De Rustplek in aanraking. We hadden altijd al een open huis en een open hart en we wilden graag ons nieuwe huis tijdelijk openstellen. Het was er geschikt voor, met een aparte bovenverdieping inclusief badkamer. Er kwam een man bij ons in huis die het door de grote hoeveelheid prikkels thuis even niet kon balwerken. Ook zijn tienerzoon kwam geregeld logeren. Het klikte bijzonder goed. Koken deed hij meestal voor zichzelf, op andere momenten voerden we diepgaande gesprekken. Daarbij kwam ook het geloof ter sprake en mochten we met hem bidden. Ons gezin lijkt altijd mensen aan te trekken die het moeilijk hebben. Dat komt, denk ik, omdat wij doorvragen. Als iemand 'goed' antwoordt op de vraag hoe het gaat, laten we het daar niet bij. Het was voor ons een grote vreugde om te zien dat onze gast zich openstelde voor Gods liefde en in staat was het patroon thuis te doorbreken. Wij zijn trouwens vol lof over de structuur en de begeleiding vanuit De Rustplek. Ze hebben ons ook gewezen op onze valkuilen. Voor mij is dat: de gast teveel verwennen. Tjammes valkuil: hulpverlener worden voor de gast."

In het begin stelden we als voorwaarde dat gastadressen kerkelijk betrokken moesten zijn. Dat hebben we losgelaten.

Vervolg van pagina 7

Andere problemen

Vorig jaar kregen via De Rustplek 25 gasten onderdak, voor in totaal 2038 nachten. In de afgelopen jaren zijn de aanvragen veranderd, is Jutta opgevallen. "In de begintijd kregen we geen aanvragen vanwege eenzaamheid of psychische problemen, maar tegenwoordig juist veel. De mensen kunnen zichzelf aanmelden. Bij hulpverleningsorganisatie is dat anders: die zoeken een plek voor hun cliënt." Is er ook plaats voor ongedocumenteerden? "In principe wel, maar gastadressen willen kunnen communiceren met de gast. De trajecten met ongedocumenteerden zijn daardoor tot nu toe steeds spaak gelopen."

Oekraïense vluchtelingen

De Rustplek zet haar expertise ook in ten bate van vluchteling, maar neemt hierin niet het voortouw. Jutta: "De matching tussen vluchteling en gastgezin doet Takecarebnb of andere organisaties. Als onze eigen gastgezinnen een vluchteling willen opnemen, krijgen ze alle ondersteuning die nodig is, maar verder gaan we niet." Bemiddelen jullie ook bij het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen? "We kunnen onze zorgvuldige werkwijze en de beloftes die we doen aan gastgezinnen niet volhouden bij deze nieuwe doelgroep. Voor gastgezinnen van Oekraïense vluchtelingen hebben we elke maandagavond van acht tot negen uur een online inloopspreekuur. Verder staan op onze website vijf tips om over na te denken voordat je begint. Dus de grote lijn is: gastgezinnen bij alles steunen, adviseren en coachen als ze hun huis open-

stellen voor iemand in een kwetsbare situatie. Maakt niet uit of dit iemand uit Nederland of Oekraïne is."

Katrien Ruitenburg

katrienruitenburg@maandbladreveil.nl

Meer Jutta

Jutta Hermann (1963) is apotheker, kwaliteitscoördinator bij MBO Amersfoort, enthousiaste wandelaar, echtgenote, moeder, oma en fluitiste in de aanbiddingsband van de Baptistengemeente Amersfoort. Zij is een van de initiatiefnemers van de Rustplek, een organisatie die mensen helpt gastvrijheid in de praktijk te brengen.

BIDDEN KAN IK NIET

Met alle chaos en verdriet op dit moment in de wereld om ons heen neem ik me elke dag voor om méér en gericht te bidden. Er zijn speciale bidgroepen en bidmomenten voor de vrede. Ik sluit me daarbij aan en ga er speciaal voor zitten om samen met andere bidders over de hele wereld geestelijk actie te voeren. Toch merk ik dat mijn gedachten zo vaak afdwalen... ook door mailtjes en appjes en dingen die af moeten, zoals deze column. Ik zoek woorden, stuntel, struikel, zucht en haak af. Behalve als ik een lied zing, of hoor. Dan is de aandacht er weer. Vanuit zo'n geestesgesteldheid is het volgende gebed ontstaan. Schrijfster Annemarie van Heijningen nam het over in haar *Leef! Agenda* en plaatste het op Bid-dag op haar FB-pagina. Ze verzuchtte: 'Ik hoop nog op een melodie bij de tekst, zodat het een fluisterliedje kan worden.'

Binnen een halve dag was het lied er. Van iemand die ik niet kende en die zich 'bij zijn lurven gegrepen voelde'. De muziek past naadloos. Hoe wonderlijk kan iets lopen. En inderdaad: bidden werkt beter op muziek.

Elly Zuiderveld

ellyzuiderveld@maandbladreveil.nl

Het gebedsliedje is te beluisteren op de Soundcloud van Gert Jan Kole

*Mijn Here en mijn God
ik sta met lege handen
en met een mond vol tanden
want bidden kan ik niet*

*Wel heb ik nog een lied
het zit heel diep verborgen
misschien zing ik het morgen
wanneer geen mens ons ziet*

*Mijn Here en mijn God
als ik het niet zou durven
grijp mij dan bij mijn lurven
al beef ik als een riet*

*O, til me naar u op
en leg Uw oor te luisteren
dan zal ik zachtjes fluistert
mijn mooiste liefdeslied*

want bidden kan ik niet

'Voor de één is het een lege kamer, voor de ander een kans'

Particuliere opvang voor dak- en thuislozen

Artikel

Movisies artikel

20 november 2022

Door de huidige wooncrisis komen economisch dak- en thuislozen de laatste jaren steeds nadrukkelijker in beeld. Voor deze groep stellen gastgezinnen een deel van hun huis beschikbaar. Jutta Hermann van De Rustplek en Marit Postma van De Regenboog Groep vertellen hoe dat werkt.

Economisch dak- en thuislozen zijn mensen die bijvoorbeeld door een scheiding, ziekte of het verlies van werk in de huidige krappe woningmarkt geen andere plek kunnen vinden. Voor deze groep is de reguliere maatschappelijke opvang niet toegankelijk. Ze logeren vaak bij vrienden, in hun auto of op de camping. 'Zij voldoen "gelukkig" niet aan de voorwaarden, omdat er geen sprake is van bijkomende problemen, zoals psychiatrische kwetsbaarheid en verslaving', vertelt Marit Postma, manager tijdelijke opvang van De Regenboog Groep.

Om te voorkomen dat deze mensen daadwerkelijk op straat moeten slapen, zijn er her en der in het land alternatieve opvanginitiatieven. Onder de Pannen van De Regenboog Groep is een voorbeeld, net als De Rustplek, waarvan Jutta Hermann coördinator is. 'Een Rustplek is een particulier huis, waar gasten zich welkom mogen voelen en tot rust kunnen komen. Voor de één is het een lege kamer, voor de ander een kans.'

Niet gekort op uitkering

Postma: 'Wij spreken over huisgenoten die een jaar met elkaar in een huis wonen, waarbij de een huurder is en de ander de rol heeft van verhuurder. De huurder betaalt het afgesproken bedrag aan De Regenboog. En de Regenboog betaalt de verhuurder, om het risico op betalingsproblemen uit te sluiten.'

De motivatie van onze verhuurders is divers: mensen willen graag iets goeds doen door een lege kamer ter beschikking te stellen. Ze voelen zich veiliger met iemand in huis en minder eenzaam. Daarnaast levert de verhuur van de kamer een financieel extraatje op. Er doen best veel mensen mee die in een sociale huurwoning wonen en een bijstandsuitkering hebben.

Deze insteek beïnvloedt ook de manier waarop de zaken juridisch geregeld zijn. 'Wij maken gebruik van verhuurovereenkomsten in het kader van de hospitairegeling', vertelt Postma. 'De huurder kan zich gewoon inschrijven op het adres, beiden worden niet als kostendelers gezien. Hierover zijn afspraken gemaakt met de gemeente Amsterdam. Een bijstandsgerechtigde verhuurder verdient circa 150 euro per maand bij, zonder gekort te worden op uitkering of toeslagen.'

Voor de gastgezinnen van De Rustplek geldt het financiële aspect niet bij voorbaat als motivatie om mee te doen. 'De gasten betalen wel een vergoeding. Daarbij houden we adviezen van het Nibud aan. Het richtbedrag ligt rond de 210 euro per maand.' De Rustplek is geen oplossing voor het woningtekort, legt Hermann verder nog uit. Het is een plek om op adem te komen, het gaat om een heroriënteringsperiode.

'De verhuurder is niet de hulpverlener, maar huisgenoot'

Delen wat je over hebt

Er bestaan dus zeker accentverschillen tussen beide programma's. Maar de kern is hetzelfde, benadrukken beide gesprekspartners. Het gaat erom dat mensen delen wat ze over hebben. Het geeft een positieve draai aan het leven van andere mensen en dat geeft voldoening. Postma: 'We zien bij Onder de Pannen mooie contacten of vriendschappen ontstaan tussen de verhuurder en de huurder. Dit varieert van een luisterend oor en het helpen bij klusjes tot het voor elkaar koken en samen eten.'

De beide organisaties waarborgen dat het voor de aanbieders behapbaar blijft. Daarin zijn de selectie van de aanbieders en de zoekers en de matching belangrijke schakels. Postma: 'De screening doen we heel serieus. Op papier zijn de economisch dak- en thuislozen mensen met enkel een woonprobleem. Maar er speelt bij de meesten toch van alles, bovenop het woonprobleem. Zoals beginnende schulden, isolement of verlies van werk. Onze huurders én verhuurders moeten wel de sociale vaardigheden hebben om samen te kunnen wonen.'

Hermann herkent dat: 'Gastgezinnen beschrijven hun eigen profiel. Als er in het huishouden zelf al psychische problematiek is, dan gaan we niet zo snel op hun aanbod in. Verder geldt voor de gasten dat ze dagbesteding moeten hebben. Dat zorgt ervoor dat ze 's avonds moe zijn. Wij werken best veel met jongvolwassenen. Zonder dagbesteding bestaat de kans dat zij een omgekeerd dag- en nachtritme krijgen. Dat is niet vol te houden voor de gastgezinnen.'

Duidelijkheid over de periode

'Voor de huurders van Onder de pannen geldt bovendien dat iemand bereid is om samen met een hulpverlener aan de slag te gaan met de problemen en uitdagingen die er spelen', vertelt Postma. 'Dat onderstreept nog eens dat de verhuurder niet de hulpverlener is, maar de huisgenoot. De begeleiding is er met name op gericht om samen een plan te maken voor het vinden van definitievere woonruimte.' Dat helpt de gastgezinnen ook om het behapbaar te houden. De afgesproken maximale periode staat vast. Mocht er aan het eind nog geen andere woonruimte zijn, dan nog eindigt de overeenkomst op de afgesproken datum. Tenzij de verhuurder zelf wil verlengen. En de samenwerking met het maatschappelijk werk onderstreept dat de verhuurder niet de hulpverlener is.

Kwaliteit op orde

De Rustplek en Onder de Pannen werken op een vergelijkbare manier om de kwaliteit op orde te houden. Zo is een Verklaring Omtrent Gedrag verplicht. Beide initiatieven hebben een gedragscode en een protocol hoe te handelen in geval van incidenten. Ook is er bij allebei een vast aanspreekpunt voor beide kanten.

Hermann vult nog aan: 'Wij vragen de gastgezinnen om twee referenties op te geven en dat mag geen familie zijn. Verder organiseren we vier keer per jaar een lunchbijeenkomst voor de gastgezinnen. Zij kennen elkaar dus en kunnen onderling ervaringen uitwisselen.'

Meer informatie

De Rustplek: Jutta Hermann, derustplek.nl (<https://derustplek.nl/>).

Onder de Pannen: Marit Postma, [onderdepannen.nl](https://www.onderdepannen.nl/) (<https://www.onderdepannen.nl/>).

Tekst: Tea Keijl

Meer informatie? Neem contact op met:

Nelleke Westerveld

✉ Mail Nelleke (mailto:n.westerveld@movisie.nl)

☎ 030-7892125

Mirjam Andries

✉ Mail Mirjam (mailto:m.andries@movisie.nl)

☎ 030-7892233

Dit artikel verscheen in ons relatieblad MOVISIES, november 2022. MOVISIES verschijnt drie keer per jaar en een abonnement is gratis.

Meld je aan en/of bekijk de doorbladerbare versie van de meest recente MOVISIES.

Relatieblad MOVISIES (/over-movisie/relatieblad-movisies)

Movisie

Churchillaan 11, 3527 GV, Utrecht

Postbus 19129, 3501 DC, Utrecht

☎ 030-789 20 00

✉ info@movisie.nl

“JONGEREN ZIJN DE MEEST DANKBARE GASTEN”.

Een goede buur zijn kan soms bijna letterlijk. Met de toename van economische problematiek zoals economisch daklozen, financiële moeilijkheden en de geestelijke problematiek zoals depressies, huwelijksproblematieken en dergelijke is er volop de mogelijkheid ‘een goede buur’ te zijn. Maar hoe doe je dat? Jeugdwerkadviseur Jenne sprak met Jutta Hermann, landelijk opbouw coördinator van ‘De Rustplek’. “Waarom nemen we wel een Oekraïner in huis en geen Nederlander?”

Wat is jullie drive?

“Iets laten zien van de liefde van God op een praktische en ervaarbare manier. In daden, niet in woorden. Je bezit is je gegeven. We zijn bevoorrecht dat we in huizen wonen waar een kamer over is. Bij De Rustplek hebben we echt geleerd dat delen wederzijds is. Je krijgt

van je gasten ook heel veel terug!

De gasten die wij zelf in huis hebben opgevangen hebben onze eigen kinderen bijvoorbeeld ook geleerd dat het

leven wat ze hebben zo slecht nog niet is. Ze leerden relativeren, want ze zagen dat er veel mensen in hun leeftijd zijn waar het veel slechter mee gaat. Ook is het super verrijkend als er mensen uit andere culturen in je huis komen. We hebben een paar jaar geen gast in huis gehad omdat onze

middelste zoon door een moeilijke tijd ging. Toen we na die periode een meisje in huis kregen was het juist onze middelste zoon die zei: mam, je moet niet zo toegeeflijk zijn, hou de regels strak. Hij zag dat ze dat nodig had. Omdat onze zoon in dezelfde uitgaansgelegenheden kwam als zij, werd hij eigenlijk een adviseur die ons hielp om bepaalde dingen van ons gastmeisje te kunnen plaatsen. En zo heeft dat weer een helend effect gehad op de relatie met onze zoon.”

Wat hebben jullie met jongeren?

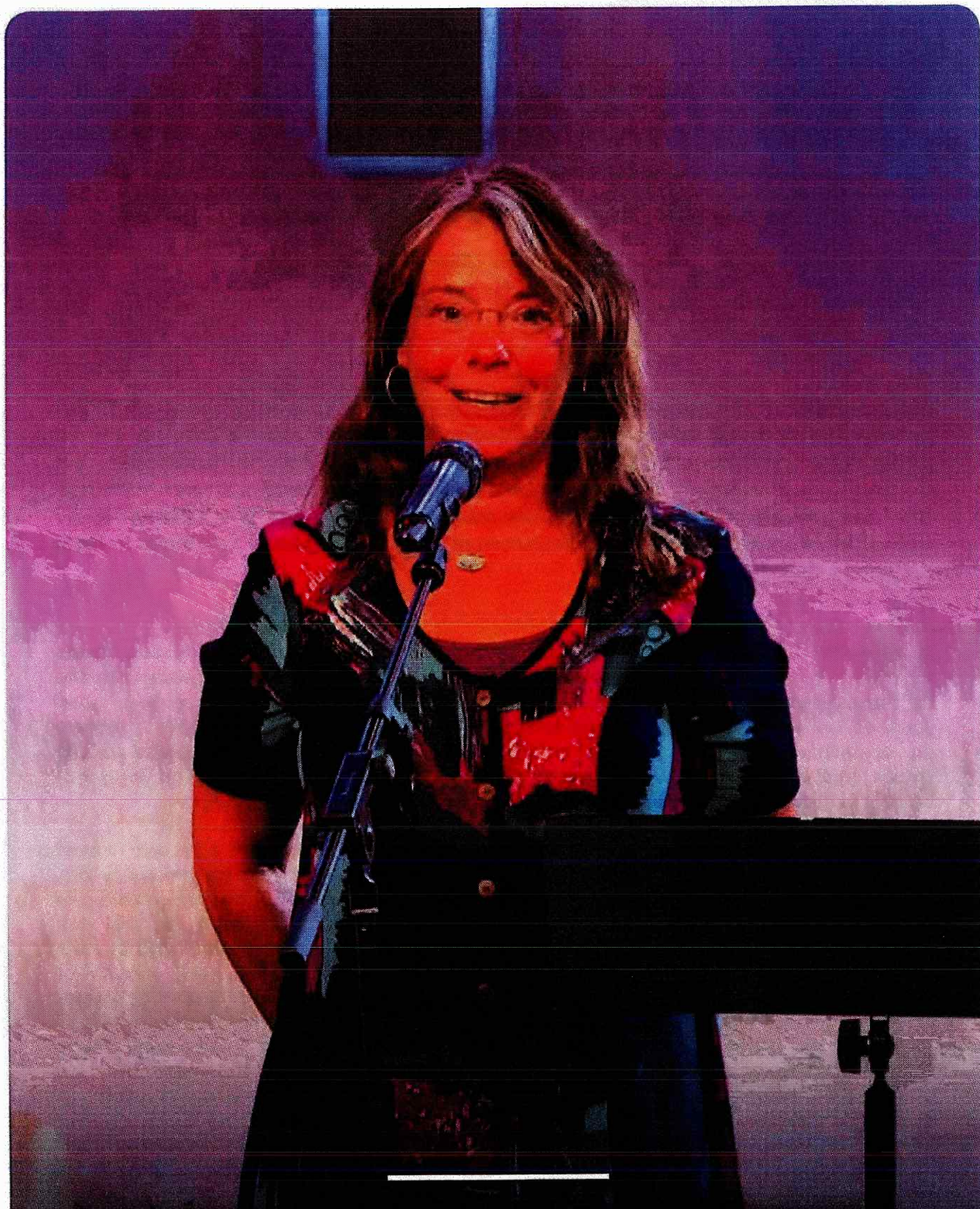
“De jongeren die wij plaatsen zijn vanaf 18 tot 30 jaar. Dat is een derde van onze gasten. Het zijn bijna altijd mensen die problemen thuis hebben. Als je 18 bent val je uit heel veel trajecten van hulpverlening. Daar heb je tot je 18e in gezeten en dan houdt het ineens op. Er zijn veel jongeren die niet

meer thuis wonen, maar nog niet afgegleden zijn. Die zijn in principe heel goed plaatsbaar. We hebben ook veel gastgezinnen die zich speciaal op jongeren richten.

Jongeren zijn de meest dankbare gasten die er zijn. We krijgen veel aanvragen van jongeren die wel een dagbesteding hebben zoals school of werk, maar niet naar huis kunnen omdat de thuissituatie onderdeel is van hun probleem. In de meerderheid van de gevallen kunnen ze doordat ze een tijdelijke rustplek hebben door groeien naar bijvoorbeeld een kamertraining. En je overbruggt de tijd zodat de hulpverlening ondertussen dingen kan regelen voor ze. Daardoor verklein je de kans

“.. In daden,
niet in
woorden ..”

Jutta Hermann is getrouwd en heeft 3 volwassen kinderen en 2 kleinkinderen. Ze werkt naast een baan in het onderwijs als landelijk opbouw coördinator voor stichting 'De Rustplek'. Dit is een netwerk van huizen waar gasten die om de een of andere reden tijdelijk niet in een eigen huis kunnen wonen zich welkom mogen voelen en tot rust kunnen komen.

Meer info: www.derustplek.nl.

dat ze in de tussentijd afglijden. Maar er gebeuren ook andere mooie dingen: zo helpt een jongere ons op dit moment als vrijwilliger met onze website."

Jullie vragen van je gasten dat ze dagbesteding moeten hebben. Waarom is dat?

"Je moet geen gast hebben die op een dag meer in het huis aanwezig is als het gastgezin zelf. Je ziet vaak dat mensen als ze geen dagbesteding hebben wat lui worden (ik heb de hele dag nog om dit op te ruimen), lang uitslapen en een verstoord dag-nachtritme krijgen. Een normaal ritme is ook voor hen nodig én gezond."

Hoe match je aanvrager en aanbieder?

"Het begint dat de gast zelf een formulier moet invullen. Dat is al een stap. Je moet echt willen. Een van de vragen in dat formulier is ook de vraag naar een begeleider. Als je vraag gaat over huisvesting en het niet hebben van werk moet die begeleider een professional zijn. Bij jongeren is er ook voorafaan het intakegesprek telefonisch contact tussen die begeleider en De Rustplek en wordt de situatie van de jongere doorgesproken. Daarna komt er een kennismaking met het gastgezin. Als gast en begeleider van de gast wordt er van je verwacht dat je in dit proces open en eerlijk bent, anders komt er geen samenwerking. Er zijn natuurlijk verschillende soorten problematiek.

Denk aan drugsverslaving bijvoorbeeld. Dat mag niet bij een gastgezin van De Rustplek thuis. Bij De Rustplek gaat het om hele gewone gezinnen, vaak ook met kinderen, en dan is het niet handig als er bijvoorbeeld pillen in huis slingeren."

"..Ook in je eigen buurt is veel hulp nodig"

Is dit werk af en toe niet heel frustrerend?

"Nee, dat vind ik niet. Wat ik wel frustrerend vind is dat kerkelijke gemeenten de blik na corona meer intern lijken te hebben. Ze richten zich niet naar buiten maar willen eerst kijken hoeveel gemeenteleden ze zelf nog hebben. Alleen juist nu zijn er volop kansen met de toename van alle economische en geestelijke problematiek. En als er onderdak wordt gezocht voor Oekraïense vluchtelingen is dat zo geregeld. Op zich niks mis mee, maar zien we de nood in onze eigen omgeving nog? Durven we ook een Nederlander in huis te nemen? Ook in je eigen buurt is erg veel hulp nodig!"

Jenne Minnema
Jeugdwerkadviseur

